

บันทึก

เรื่อง ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับตำแหน่งผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย  
ตามข้อ ๑๔ (๒) และ (๔) และข้อ ๕๕ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ  
ฉบับที่ ๒๙๐ (กรณีนายจำลอง ศาลิคุปต์)

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ สร.๐๒๐๓/๑๓๖๒๕ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ความว่า กระทรวงมหาดไทยได้ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาที่ว่า การแต่งตั้งให้นายจำลอง ศาลิคุปต์ ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย เป็นการแต่งตั้งที่ขัดต่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๐ ข้อ ๑๔ (๒) และ (๔) หรือไม่ เนื่องจากนายจำลอง ศาลิคุปต์ เป็นข้าราชการประจำดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมทางหลวง และเป็นผู้ไม่อาจทำงานได้เต็มเวลาให้แก่การทางพิเศษแห่งประเทศไทย ได้ นายจำลอง ศาลิคุปต์ ได้รับการแต่งตั้งโดยมติที่ประชุมของคณะกรรมการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๖ ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๖ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งแต่งตั้งให้ไปปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย อีกตำแหน่งหนึ่ง ตั้งแต่วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นไป ทั้งนี้ โดยที่คณะกรรมการการทางพิเศษแห่งประเทศไทยเห็นว่าตั้งได้ตามข้อ ๕๕ แห่งประกาศของคณะปฏิวัติดังกล่าว เพราะเป็นบทยกเว้นข้อ ๑๔ โดยที่กระทรวงมหาดไทยเห็นว่าเรื่องนี้มีปัญหาสำคัญและได้มีการวิพากษ์วิจารณ์กันในหน้าหนังสือพิมพ์และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องว่า การแต่งตั้งให้นายจำลอง ศาลิคุปต์ ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย เป็นการแต่งตั้งที่ขัดต่อประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าวจึงขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นในปัญหานี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาเรื่องนี้แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

เมื่อได้พิจารณาความในข้อ ๕๕<sup>๑</sup> แห่งประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๐ แล้ว ย่อมเข้าใจได้ว่าเป็นบทบัญญัติที่ให้อำนาจรัฐมนตรีสั่งให้ข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลไปปฏิบัติงานในการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้ทุกตำแหน่งซึ่งรวมถึงตำแหน่งผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทยด้วย เพราะถ้าประสงค์จะยกเว้นตำแหน่งผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทยก็จะต้องมีข้อความ ภายใต้บังคับข้อ ๑๔ ไว้ในข้อ ๕๕ ตามแบบอย่างของกฎหมายที่

<sup>๑</sup> ข้อ ๕๕ ภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ใช้บังคับ รัฐมนตรีอาจสั่งให้ข้าราชการหรือพนักงานเทศบาลผู้หนึ่งผู้ใดไปปฏิบัติงานในการทางพิเศษแห่งประเทศไทยอีกตำแหน่งหนึ่งได้เมื่อได้รับอนุมัติจากเจ้าสังกัด

ใช้อยู่ในปัจจุบัน เมื่อเป็นเช่นนั้นย่อมเป็นที่เห็นได้ต่อไปว่า ข้อ ๕๕ นี้ เป็นข้อยกเว้นของข้อ ๑๔ (๒) และ (๔)<sup>๒</sup> ด้วย และเมื่อวิเคราะห์ถึงเจตนารมณ์ในการร่างประกาศของคณะปฏิวัติฉบับนี้ซึ่งได้เริ่มต้นด้วยการเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาในรูปร่างพระราชบัญญัติก็ได้รับบทเฉพาะกาลเกี่ยวกับการหาตัวบุคคลเพื่อปฏิบัติงานในการทางพิเศษแห่งประเทศไทยรวมอยู่ด้วย เพราะเป็นความประสงค์ของกระทรวงมหาดไทยที่จะให้มีบทบัญญัติให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแต่งตั้งบุคคลหนึ่งบุคคลใดไปปฏิบัติงานในการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้เป็นกรณีพิเศษนอกจากการแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการทางพิเศษแห่งประเทศไทย เพราะในขณะนั้นทางกระทรวงมหาดไทยยังไม่มีผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในทางนี้พอที่จะปฏิบัติงานในตำแหน่งผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้ และเมื่อได้เปลี่ยนรูปเป็นประกาศของคณะปฏิวัติก็ยังคงคำนึงถึงความจำเป็นในเรื่องนี้จึงคงบทเฉพาะกาลนี้ไว้ในข้อ ๕๕ ประกอบกับเคยมีบทบัญญัติทำนองเดียวกันมาแล้วในพระราชบัญญัติการประปานครหลวง พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๓๐<sup>๓</sup> และมาตรา ๕๔<sup>๔</sup> จึงย่อมเห็นได้ชัดขึ้นอีกว่า ข้อ ๕๕ นี้เป็นบทบัญญัติที่จำเป็นจะต้องบัญญัติให้เป็นข้อยกเว้นของข้อ ๑๔ (๒) และ (๔) เพราะงานของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยเป็นงานใหม่ยังไม่มีผู้ปฏิบัติงานอันเหมาะสมในระยะเริ่มแรก อาจมีความจำเป็นต้องได้ตัวบุคคลจากหน่วยราชการอื่นมาปฏิบัติงานในการทางพิเศษแห่งประเทศไทยได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด

อาศัยเหตุผลดังกล่าว กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔ จึงมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า การแต่งตั้งนายจำลอง ศาลิคุปต์ ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ไม่เป็นการขัดต่อประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๙๐ ข้อ ๑๔ (๒) และ (๔) แต่ประการใด

โดยที่กระทรวงมหาดไทยเห็นว่า เรื่องนี้มีปัญหาสำคัญและได้มีการวิพากษ์วิจารณ์

<sup>๒</sup> ข้อ ๑๔ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้จะเป็นผู้ว่าการมิได้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) เป็นข้าราชการประจำ

๑.ล๑

๑.ล๑

(๓) เป็นผู้ไม่อาจทำงานได้เต็มเวลาให้แก่ กทพ.

๑.ล๑

๑.ล๑

<sup>๓</sup> มาตรา ๓๐ ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องห้ามมิให้เป็นผู้ว่าการ

(๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญากับการประปานครหลวง หรือในกิจการที่กระทำให้แก่การประปานครหลวง ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม เว้นแต่เป็นเพียงผู้ถือหุ้นเพื่อประโยชน์ในการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นนั้น

(๒) เป็นข้าราชการประจำหรือเป็นผู้มีตำแหน่งการเมือง

(๓) เป็นผู้ไม่อาจทำงานเต็มเวลาให้แก่การประปานครหลวง

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

<sup>๔</sup> มาตรา ๕๔ ในวาระเริ่มแรกภายในสี่ปี กระทรวงมหาดไทยอาจสั่งให้ข้าราชการผู้หนึ่งผู้ใดไปปฏิบัติงานในการประปานครหลวงอีกตำแหน่งหนึ่งก็ได้

กันในหน้าหนังสือพิมพ์ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องว่า การแต่งตั้งให้นายจำลอง ศาลิคุปต์ ดำรงตำแหน่งผู้ว่าการการทางพิเศษแห่งประเทศไทย เป็นการแต่งตั้งที่ขัดต่อประกาศของคณะปฏิวัติฉบับดังกล่าว กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔ เห็นว่า หากเลขธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจะเสนอให้ที่ประชุมกรรมการร่างกฎหมายครบคณะได้พิจารณาทบทวนอีกครั้งหนึ่ง กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔ ก็ไม่ขัดข้อง ซึ่งเลขธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้วเห็นสมควรเสนอกรรมการร่างกฎหมายครบคณะพิจารณา

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย ครบคณะ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว กรรมการร่างกฎหมายครบคณะฝ่ายข้างมากมีความเห็นชอบด้วยกับความเห็นของกรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔ ดังกล่าวข้างต้น

(ลงชื่อ) สมภพ โหตระกิตย์  
(นายสมภพ โหตระกิตย์)  
เลขธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๑๗